

RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE PREGOVORA O
PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE
TEKOVINE EVROPSKE UNIJE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO
POGLAVLJE 30 – VANJSKI ODNOSI

me4 eu
eu4 me

Br. 04/3-905-22 - 216/5

8. XII 2022.

ZAPISNIK

sa osme plenarne sjednice

Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi

Osma plenarna sjednica Radne grupe (RG) za pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi je održana 3. XI 2022. s početkom u 9 časova u Ministarstvu evropskih poslova (MEP). Sjednicom je predsjedavala šefica Radne grupe (ŠRG) **Aida Salagić Ceković**. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa sedme plenarne sjednice koja je održana 1. VI 2022. i zapisnika sa četvrte tematske sjednice održane 29. IX 2022;
3. Izvještaj EK o Crnoj Gori za 2022 – poglavlje 30;
4. Izrada PPCG 2023-2024;
5. Razno.

Zaključci:

1. Radna grupa je usvojila dnevni red;
2. Radna grupa je usvojila zapisnik sa sedme plenarne sjednice koja je održana 1. VI 2022. i zapisnik sa četvrte tematske sjednice održane 29. IX 2022;
3. Na sastanku je detaljno prezentiran Izvještaj EK o Crnoj Gori za 2022 (poglavlje 30). Takođe, napravljena je uporedna analiza Izvještaja 2021/2022. U kontekstu Izvještaja, dogovoreno je i da se kontinuirano prate preporuke EK, a koje su prezentirane na sastanku RG;
4. Dogovoreno je da IRF/MF redovno informišu o dinamici izrade Uredbe o osiguranja kredita od netržišnih rizika;
5. Najavljen je sastanak Međuresorske radne grupe (MRG) za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć za 8. XI 2022. i još jednom upućen poziv članovima MRG koji su dijelom članovi RG 30 da uzmu učešće na sastanku;
6. Istaknuta je važnost sprovođenja obaveza definisanih Akcionim planom za zajedničko regionalno tržište 2021-2024 (CRM AP) i dogovoreno da nadležni resori najkasnije do 28. XI 2022. dostave RCC-ju informacije o sprovedenim aktivnostima u 2022. za trgovinu i

investicije, koje se prikupljaju za potrebe izrade godišnjeg Izvještaja o implementaciji AP za zajedničko regionalno tržište;

7. U kontekstu CRM/CEFTA 2006, a u vezi sa odlukama koje se odnose na veterinu, dogovoreno je da predstavnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV) dostavi potrebne informacije;
8. Dogovoreno da Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (MERT), u koordinaciji s nadležnim resorima, u što kraćem roku pripremi materijal u cilju finalizovanja procedure pristupanja Australijanskoj grupi tj. dostavljanja potrebnih dokumenata;
9. Dogovoreno je da predstavnik MPŠV dostavi informaciju u vezi sa ratifikacijom STO sporazuma o ribarstvu;
10. Dogovoreno je da se, za potrebe revizije PPCG-a za period 2023-2024, u *track-u* unesu komentari i predlog eventualno novih rokova za aktivnosti definisane PPCG-om;
11. Pod tačkom razno, dogovoreno je da se sagledaju i dostave komentari na Nacrt zapisnika i operativnih zaključaka sa Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze (Pododbor), a najkasnije do 7. XI 2022.

U okviru **prve tačke dnevnog reda**, šefica RG (ŠRG) Aida Salagić Ceković predložila je dnevni red, koji je jednoglasno usvojen.

U odnosu na **drugu tačku dnevnog reda**, Salagić Ceković je podsjetila da je sedma plenarna sjednica RG održana 1. VI 2022, te da je naredna, tematska sjednica RG, s fokusom na Pododbor, održana 29. IX 2022. Uzimajući u obzir nedostupnost svih materijala i nepotpunu funkcionalnost mejlova zbog sajber napada u vrijeme održavanja tematske sjednice od 29. IX 2022. predloženo je da se na ovoj sjednici razmatraju oba zapisnika, na koje RG nije imala dodatnih komentara, nakon čega su usvojeni.

U okviru **treće tačke dnevnog reda**, razmatran je Izvještaj EK o Crnoj Gori za 2022 (Izvještaj EK), u kojem je za poglavlje 30, konstatovan dobar nivo spremnosti (kao i u Izvještaju iz 2021), sa postignutim dobrim napretkom tokom 2022. (u Izvještaju iz 2021. konstatovan je određeni napredak). ŠRG se, podsjetivši da je RG odmah po dobijanju izvještaja imala priliku da ga pročita, osvrnula na strukturu izvještaja, ukazujući da fokus daljih aktivnosti treba, osim u početnom (sivom) dijelu Izvještaja EK (gdje se iznosi ocjena nivo spremnosti i glavne preporuke), da bude i na ostatku navedenih konstatacija i preporuka. Takođe, iako su u Izvještaju EK uglavnom konstatovane aktivnosti koje je Crna Gora preduzela u prethodnoj godini, treba ih tumačiti i kao preporuke.

ŠRG je detaljno prezentirala Izvještaj EK, u dijelu poglavlja 30 i ovom prilikom je napravljena uporedna analiza Izvještaja EK za ovu i prethodnu godinu. Informisala je da je EK u Izvještaju konstatovala da je donijet Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene, kao i ratifikovan CEFTA Dodatni protokol 6 i da je neophodna dalja implementacija relevantnog akcionog plana u okviru Zajedničkog regionalnog tržišta¹ (CRM). Dodala je i da se po prvi put, u početnom dijelu Izvještaja, naglašava aktivnost u vezi sa izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći. EK je u Izvještaju konstatovala donošenje Mape puta za ispunjenje završnog mjerila za privremeno zatvaranje poglavlja 30, te da aktivnosti navedene u Mapi, uvijek treba imati u vidu prilikom pripreme priloga za EK.

¹ Common Regional Market

Na sastanku je ukazano i na potrebu kontinuiranog (godišnjeg) usaglašavanja nacionalnih lista/odluka. Takođe, vezano za pomenuto, RG je informisana da je na pripremnom sastanku sa EK, uoči Pododbora, pohvaljeno donošenje Odluke o utvrđivanju nacionalne liste robe dvostruke namjene, što je prepoznato i kroz Izveštaj EK.

U dijelu CEFTA, EK je ukazala na buduće aktivnosti u vezi sa Dodatnim protokolom 7, gdje se naglašava potreba konstruktivnog učešća u pregovorima u cilju okončanja pregovora.

EK je konstatovala da Crna Gora nastavlja da usaglašava svoje stavove sa EU u okviru STO, ali i da ima konstruktivnu i aktivnu politiku u okviru ove organizacije. U tom smislu prepoznaje se preporuka da je potrebno nastaviti sa daljim usaglašavanjem stavova Crne Gore i EU u ovom dijelu.

U odnosu na priključivanje Vasenarskom aranžmanu (WA), u Izveštaju EK je konstatovano da je proces pristupanja u toku. S tim u vezi, bitno je istaći da je Crna Gora ispunila svoje obaveze u cilju pristupanja WA, ali da na plenarnoj sjednici Vasenara nisu razmatrane kandidature za prijem novih članica. U odnosu na Australijsku grupu, u prošlogodišnjem Izveštaju, EK je pozvala Crnu Goru da pokrene inicijativu za pristupanje, dok se u Izveštaju za 2022. ukazuje da je prijava za članstvo u pripremi.

Kad je riječ o aktivnostima u vezi s izradom Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika, u Izveštaju EK su navedene dosadašnje aktivnosti (o čemu se govorilo i tokom Pododbora), te da se očekuje da EK redovno informišemo o toku pripreme ovog akta i dostavljanja nacrtu Uredbe na mišljenje.

U dijelu Izveštaja EK koji se odnosi na BIT-ove, konstatuje se da je usvojen novi BIT model koji će se koristiti kao osnova za pregovaranje budućih sporazuma, što je takođe bilo predmet razgovora na Pododboru.

U vezi s konstatacijama koje se odnose na sprovođenje obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), a u kontekstu prošlogodišnje konstatacije i nacrtu operativnog zaključka sa Pododbora iz 2022, navodi se da Crna Gora treba da izbjegava bilo kakvo kršenje obaveza iz SSP-a. Međutim, preporuka ima širi kontekst, ovo posebno se odnosi na primjenu člana 42 SSP-a, i u tom smislu, EK očekuje da bude konsultovana prije donošenja bilo kakvih mjera.

Kad su u pitanju jačanja administrativnih kapaciteta, EK po prvi put za ovo poglavlje nije konstatovala da očekuje jačanja, što bi bila značajna preporuka za dalji rad u onim institucijama gdje se u praksi prepoznaje da su potrebna dodatna zapošljavanja, ali da je istovremeno i pokazatelj da je veći dio obaveza realizovan. Pomenuto je da je posljedica između ostalog i konstatacija da je „*Montenegro has achieved a good level of preparation and good progress*“. U vezi sa daljim aktivnostima u zakonodavnom dijelu, konstatovano je da se očekuje donošenje Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći, Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika i kontinuirano donošenje nacionalnih lista /odluka, o čemu su kolege izvijestile na sjednici:

- O statusu izmjena i dopuna Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći, Jelena Milačić iz Ministarstva vanjskih poslova (MVP) je informisala da su aktivnosti u toku, te da je u odnosu na posljednju verziju nacrtu Zakona došlo da značajnih izmjena teksta. Najavila je dolazak eksperata iz Hrvatske sredinom novembra, koja je treća, odnosno finalna posjeta koja se realizuje kroz projektnu podršku GIZ-a. Obavijestila da je hrvatska strana potvrdila spremnost da

nastavi da pruža ekspertsku pomoć u ovoj oblasti kroz bilateralni mehanizam. U vezi sa aktivnostima MRG koja priprema Nacrt zakona, Milačić je najavila da će se MRG sastati 8. XI 2022, te da će na sastanku inovirani nacrt teksta biti predstavljen i uručen članovima MRG (zbog nefunkcionalnosti mejlova u MVP). Takođe, upoznala da je ostvarena komunikacija sa SZZ, a najavljeno je da će nacrt teksta biti dostavljen na mišljenje nadležnim resorima.

- U vezi sa izradom Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika, Nikola Milosavljević iz Investiciono-razvojnog fonda (IRF) je informisao da se očekuje da do 15. XI 2022. bude pripremljen prvi nacrt Uredbe, te da su potrebne dodatne konsultacije u vezi s pitanjem državne pomoći.
- U odnosu na nacionalne liste, dogovoreno je da MERT (Špiro Medigović) dostavi predlog lista/odluka koje je potrebno dalje usaglašavati sa pravnom tekovinom EU. Takođe, u kontekstu izrade novog PPCG-a, pored lista/odluka biće dostavljeni celeksi kao i okvirna dinamika donošenja istih od strane EK.

U okviru **četvrte tačke** dnevnog reda, ukazano je da je RG dostavljen nacrt PPCG-a, te navedeno koje su aktivnosti do sad realizovane. ŠRG je zatražila da članovi RG, svako iz svoje nadležnosti, razmotri nerealizovane aktivnosti za koje se procjenjuje da neće stići da se završe do kraja ove godine i da definišu realne rokove za naredni period.

Nadovezujući se na zakonodavne aktivnosti koje predstoje, a koje su razmatrane pod tačkom 3, ukazano je na obaveze u vezi sa AP za Zajedničko regionalno tržište (CRM). Jovana Krunic iz MERT-a je informisala da je EK prepoznala i konstatovala posvećenost Crne Gore u sprovođenju AP za CRM, a konkretno sprovođenje komponenti koje se tiču poglavlja 30 - trgovina i investicije. U okviru Savjeta za regionalnu saradnju (RCC – Regional Cooperation Council), Krunic je najavila da se priprema Izveštaj o sprovedenim aktivnostima za 2022, te zamolila kolege, da u ime svojih institucija pripreme i dostave tražene informacije do 28. XI 2022, da bi se u konačnom, 15. XII objavio izvještaj na sajtu RCC. Krunic je podvukla da se izvještaj koristi kao jedan od najznačajnijih izvora informacija za procjenu postignutog napretka, te u tom smjeru, zamolila da kolege s posebnom pažnjom pristupe pripremi informacija o sprovođenju nacionalnih politika.

U vezi s CRM u dijelu trgovine, Nebojša Radonjić iz MERT-a je informisao da se AP sprovodi očekivanom dinamikom, te da je Crna Gora sljedeća koja će predsjedavati CEFTA sporazumom. U tom smjeru, važno je nastaviti sa započetim aktivnostima, jer je, kao što i je i u Izveštaju EK navedeno, CRM oblast u fokusu pažnje EK.

Kad je riječ o CRM, a u vezi s odlukama koje se odnose na veterinu, Kristina Lapčević (MPŠV) je ukazala da postoji vjerovatnoća da se ova obaveza neće moći realizovati, posebno dio koji se odnosi na usaglašavanje sertifikata. Dogovoreno je da se ova informacija pisanim putem dostavi ŠRG, sekretaru i kontakt osobama Jovani Krunic i Nebojši Radonjiću.

Što se tiče pristupanja Australijanskoj grupi (AG), Špiro Medigović iz MERT-a je istakao da se prikupljaju podaci za apliciranje AG, saglasno kriterijumima koji su navedeni (zakonodavni okvir, listu robe dvostruke namjene, tumačenje odrađenih odredbi zakona od strane Ministarstva pravde). U odnosu na ovo pitanje, J.Milačić (MVP) je podsjetila na dopise MVP (maja i oktobra o.g) kojim je od MERT-a zatraženo da pripremi materijale i informacije na engleskom jeziku shodno traženim kriterijumima, te da se pripremljena

dokumentacija dostavi MVP, kako bi ista preko DKP-a bila prosljeđena australijskoj strani. Salagić Ceković je dodatno ukazala da bi bilo korisno da se (u što kraćem roku) uputi dopis prema nadležnim resorima koji treba da dostave informacije, kao i da se zatraže kontakt osobe koje će da dostave relevantne informacije, nakon čega bi MERT objedinjen materijal s prevodom na engleski jezik dostavilo ponovo resorima na terminološku provjeru.

K. Lapčević je ukazala da predstoji obaveza ratifikacije Sporazuma o subvencijama u ribarstvu u okviru STO. Informisala je da se Sporazum trenutno nalazi u procesu prevođenja, te da se očekuje da se nakon usaglašavanja uputi prema Vladi do kraja ove godine. Imajući u vidu da u ovoj fazi ne postoji celeks koji je potrebno implementirati, nije neophodno da se pomenuti Sporazum/Zakon unese u revidirani PPCG 2023-2024, ali je korisno da se o ovom pitanju izvještava na nivou poglavlja 30.

Jelena Velimirović iz Ministarstva finansija (MF) je podsjetila da je Carinski zakon donijet u julu 2022, a da će njegova primjena započeti u februaru 2023. Iznijela je očekivanja da će se do početka primjene završiti rad na Uredbi za sprovođenje Carinskog zakona. U odnosu na druge obaveze iz nadležnosti MF, biće potrebno definisanje novih rokova, imajući u vidu obimnost dokumenata i prateće procedure (kod ratifikacije konvencija npr.) koje utiču na dinamiku realizacije obaveza.

Što se tiče Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti, Danka Kažić iz Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je informisala da se utvrđivanje Predloga očekuje do kraja 2022.

U vezi s ovom tačkom, zaključeno je da kolege u *track-u* unesu predloge revidiranih rokova za PPCG 2023-2024, kao i obrazloženja zašto se kasni u realizaciji pojedinih obaveza.

Pod tačkom **razno**, Salagić Ceković predstavila je nacrt operativnih zaključaka sa Pododbora koje je pripremila EK i zamolila kolege da dostave komentare kako na zaključke, tako i na tekst nacrta zapisnika koji je pripremila crnogorska strana, zaključno sa 7. XI 2022.

Sjednica je zaključena u 10.30 časova.

*Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi: **Aida Salagić Ceković** – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (šefica RG); **Azra Bećović** – Uprava prihoda i carina; **Jelena Velimirović** – Ministarstvo finansija; **Tijana Mićović** – Institut za lijekove i medicinska sredstva (umjesto Mire Kontić); **Kristina Lapčević** – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; **Mira Radunović** – Centralna banka Crne Gore; **Jelena Milačić** – Ministarstvo vanjskih poslova; **Maja Hajduković** – Uprava prihoda i carina; **Milica Šarančić** – Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; **Zorica Marković** - Ministarstvo unutrašnjih poslova; **Milica Mirković** – Generalni sekretarijat Vlade; **Nikola Milosavljević** – Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D.; **Stojanka Milošević** - Uprava prihoda i carina; **Jovana Krunić** - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Tatjana Popović** - Uprava za statistiku (MONSTAT); **Aleksandra Popović** – Ministarstvo finansija; **Nina Šćekić** - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Amina Bajrović Kuč** - Ministarstvo evropskih poslova (zamjena sekretarke RG); **Danka Kažić** – Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (umjesto Milice Šarančić); **Špiro Medigović** - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma.*

Sjednici nisu prisustvovali (najavili odsustvo): **Milica Abramović Radivojkov** - Ministarstvo evropskih poslova; **Kristina Mihailović** - Ministarstvo kapitalnih investicija; **Zorka Prljević** - Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove; **Ljiljana (Janković) Čampara** - Ministarstvo vanjskih poslova; **Irena Joksimović** - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Milica Ličina** - Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

Ianovi Radne grupe koji nisu najavili i opravdali odsustvo sekretaru RG: **Svetlana Božović** - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma; **Nina Drakić** - Privredna komora.

Zapisnik sačinila: Amina Bajrović Kuč

Odobrila: Aida Salagić Ceković